

Studijní návštěva 2009 – 2010

Jméno účastníka: PhDr. Jiřina Malastová
Název školy: Základní škola praktická
Funkce: ředitelka školy
Adresa školy: Havlíčkova 269
Kláštorec nad Ohří
431 51
Telefon, fax: 474 375 438
E-mail: jirina.malastova@seznam.cz
Číslo a název studijní návštěvy:
Č. 121 Legislation and Institutions for pupils with Special Needs
in Greece
Místo konání – země: Řecko – Athény
Datum: 23. 11. 2009 – 27. 11. 2009
Organizátor:
IKY/State Scholaship Foundation – National Agency for the
Lifelong Learning Programme
Název hostitelské organizace: IKY
Adresa: Dionyssiou Areopagitou
Makri 1, Athéns, 11742
Telefon: +30-2103221863
E-mail: studyvisits@iky.gr

Obsah závěrečné zprávy:

1. Analýza řešené problematiky
2. Poznatky z diskuzí účastníků k tématu
3. Navštívené instituce
4. Osobní přínos – vyhodnocení
5. Diseminace získaných zkušeností a informací
6. Závěr
7. Seznam účastníků
8. Program studijní návštěvy

1. Analýza řešené problematiky

Řešenou problematikou byla především legislativa zabývající se právy a povinnostmi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dále pak instituce, které se daným tématem zabývají. Jednalo se o běžné základní školy, které mají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami integrované nebo přímo o speciální školy. Často se hovořilo již ne o integraci, ale o inkluzi ve školství. Některé evropské státy mají vzdělávací systém již takto nastavený.

Různorodost názorů byla zřejmá napříč celým spektrem účastníků – někdo obhajuje práci speciálních škol, jiný prosazuje inkluzi.

Důležitým kritériem je nejen samo dítě, jeho potřeby, nýbrž i otázka ekonomická / více pedagogů ve třídě, menší počet žáků ve třídě, speciální pomůcky i zařízení apod./.

Další řešenou otázkou byla péče rodičů či zákonných zástupců žáků, jejich sociální a ekonomická úroveň, podpora státu.

Závěr: většina účastníků podporuje inkluzivní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s ohledem na individualitu každého jedince.

2. Poznatky z diskuzí účastníků k tématu

Zajímavé bylo, že hledisko sociální úrovně rodin s postiženým dítětem zmínila jen Česká republika a Maďarsko. Z dalších diskuzí následně vyplynulo, že školy neřeší sociální úroveň rodin s postiženými dětmi, zodpovídají sami rodiče, kteří plně respektují požadavky školy na vzdělávání dětí. Spolupracují samozřejmě s organizacemi, které pomoc poskytují, ať už se jedná o specializovaná centra nebo státní orgány.

Výraznou pomocí pro děti s postižením jsou školská poradenská zařízení, u nás pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalším velmi zajímavým tématem byly sociální dávky, podmínky pro jejich čerpání – v různých státech různé.

Do problematiky výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se zařazuje i problematika prevence sociálně patologických jevů. Názory účastníků byly ovlivněny místem jejich života, legislativou dané země, osobní zkušeností s řešením dané tematiky.

Diskuze byla podnětná, dlouhá a často nekončící, ale velmi přínosná.

Největším přínosem by měla být následná diskuze s učiteli na školách po návratu ze studijní návštěvy, diskuze se spolupracovníky, kteří mají vliv na tvorbu závazných dokumentů pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Myslím si, že naše studijní skupina byla výjimečně kompaktní, pracovala bez problémů a většinou se shodovala i v názorech, neměli jsme žádné problémy. Shodli jsme se na tom, že pracovní tempo bylo vysoké, že by bylo přínosné zařadit do programu studijních návštěv například okružní jízdy velkoměsty, mít kulturní zážitky apod.

3. Navštívené instituce

Prostřednictvím prezentací jednotlivých účastníků jsme navštívili velké množství institucí, které se přímo či nepřímo zabývají vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hostitelská země nás nejprve seznámila se vzdělávacím systémem ve své zemi, dále představila KEDDY – Differentiate Diagnostic Center and Support, instituce podobná našim pedagogicko - psychologickým poradnám nebo speciálně pedagogickým centrům, dále hostitelská země prezentovala projekt o ranné péči dětí s postižením.

Postupně jsme takto nepřímo „navštívili“ 12 škol, školských zařízení nebo organizací, které se zabývají péčí a vzděláváním dětí s postižením.

Viděli jsme základní školu speciální v Piraeus, dále 35. základní školu v Piraeus, která má inkluzivní třídy, kde jsou vyučováni žáci společně – zvýšený počet pedagogů v těchto třídách.

Velkým zážitkem z profesního hlediska pro mě byla návštěva školy pro děti s artismem v Athénách – viděli jsme péči od předškolního věku až po dospělost, úžasné pracovní výsledky.

Dále jsme měli možnost navštívit speciální školu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami po skončení povinné školní docházky, velmi podobnou

našim učilištím a praktickým školám. Zde se studenti učili jednoduchým činnostem tak, aby byli v běžném životě co nejvíce možná soběstační. Opět jsem obdivovala vybavenost tohoto zařízení, od různorodosti materiálů na praktické činnosti až po možnost stravování.

Velký dojem na mě udělala i návštěva základní školy pro děti imobilní, nejen péčí o tyto děti, ale především vybaveností školy, přizpůsobení celé budovy, možnost pobytu v zahradě, možnost využití tréninkových prostor na vaření, pečení, ruční práce, výtvarné techniky, domácí práce apod. Opět celé vzdělávání bylo zaměřeno na co možná nejlepší praktické zařazení těchto jedinců do běžného života ve společnosti. Nejvyšším cílem, tak jako u nás, je soběstačnost.

Ve všech zařízeních nás velmi vřele přivítali, věnovali se nám, odpovídali na naše dotazy. Vždy nás provázeli vedoucí pracovníci, ředitelé, ale měli jsme možnost setkat se i s učiteli, se žáky, s experty v oblasti péče a podpory dětí s postižením a jejich rodin.

4. Osobní přínos – vyhodnocení

Studijní návštěva pro mě byla velkým přínosem, vlastně nejen pro mě, protože o celém průběhu studijní návštěvy jsem hned po příjezdu informovala své kolegy a kolegyně, zástupce zřizovatele i národní agenturu.

Největší přínos spatřuji v tom, že jsem získala přehled a hlavně nové informace o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v mnoha zemích Evropy. Velmi mě zaujaly stavební a hygienické podmínky navštívených škol, řekla bych, že Řekové jsou mnohem liberálnější ve stanovování těchto norem – směr světla u píšícího žáka, počty záchodů a umyvadel, přezouvání, odkládání svršků, stravování, možnost pohybu žáků v okolí školy apod. Časem mi připadají naše zákonné normy nad síly zřizovatelů, totéž platí o zodpovědnosti učitelů a rodičů, naši rodiče většinou poukazují pouze na svá práva, o povinnostech se mlčí. Největším emotivním zážitkem asi bylo setkání s matkou autistického dítěte, její hodnocení celé rodinné situace, nadšení z toho, že její dítě se může vzdělávat, spolupráce rodiny a školy, spolupráce rodiny a ostatních odborníků přes lékaře až po psychology. Především slova o náročnosti práce speciálního pedagoga se mi velmi líbila.

Osobním přínosem i přínosem pro naši školu je jistě i možnost prezentace práce na mezinárodní úrovni, taktéž možnost pozvat účastníky na studijní návštěvu do České republiky.

Jistě i navázaná přátelství mohou prospět spolupráci na mezinárodním poli, např. zapojení do projektů Comenius apod. , mohou být základem další mezinárodní spolupráce.

Chyběla mi prohlídka města, myslím si, že profesní růst předpokládá i znalost lokality, kde se studijní návštěva uskutečnila.

5. Diseminace získaných zkušeností a informací

Veškeré nové poznatky využiji při své práci ve vedení základní školy praktické, při vytváření školního vzdělávacího programu pro žáky základní školy speciální. Zároveň na našich webových stránkách umístíme prezentaci školy v anglickém jazyce - velmi potřebná věc pro získávání zájemců o účast na studijní návštěvě naší školy počátkem května 2010.

O získaných poznatcích seznámím veřejnost města v kláštereckých novinách, na poradách ředitelů na všech úrovních.

Na webové stránky národní agentury umístím příspěvek o přínosu studijní návštěvy.

6. Závěr

Na tomto místě bych ráda poděkovala především národní agentuře za umožnění účasti na studijní návštěvě. Zároveň chci poděkovat všem účastníkům studijní návštěvy, kteří svými názory, připomínkami či diskuzemi rozšířili můj obzor v rámci péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Velký dík patří kolegům z Řecka, kteří studijní návštěvu organizovali a využili širokou škálu možností nám ukázat systém péče o žáky s postižením, umožnili nám setkání s odborníky v této oblasti, navštívili s námi mnohá vzdělávací zařízení, dokonce jsme měli možnost hovořit s rodiči postižených žáků.

Všem svým kolegům budu tuto formu vzdělávání vřele doporučovat, protože nejen uvidí mnoho nového, ale účast na zahraniční studijní návštěvě donutí každého účastníka zapracovat i sám na sobě, především v jazykové vzdělanosti.

7. Seznam účastníků

8. Program studijní návštěvy